

tislave, Mgr. V. Bičan, zo ZŠ Angely Merici v Trnave, Mgr. P. Cibira zo ZŠ s materskou školou v Suchej nad Parnou, RNDr. M. Moyzeová z Ústavu krajinnej ekológie SAV v Bratislave a Mgr. Ľ. Škultétiová z Centra voľného času v Bratislave 1). Zaujímavé informácie o projektoch zameraných na environmentálnu výchovu a vzdelávanie podali RNDr. Z. Izakovičová a Ing. D. Štefunková z Ústavu krajinnej ekológie SAV v Bratislave.

Každý účastník mal okrem toho možnosť oboznámiť sa s aktivitami ÚKE SAV prostredníctvom množstva materiálov, okrem posterov s témou Krajina a jej využitie, boli pripravené letáky, publikácie a časopis Životné prostredie. Veľa ďalších propagačných materiálov pripravili pracovníci Trnavského samosprávneho kraja a Ministerstva životného prostredia SR. O vhodnosti výberu témy podujatia svedčila aj bohatá diskusia.

Novinkou bola burza nápadov, ktorej cieľom bolo neformálne prezentovať dobré nápady v oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania.

Po ukončení odborného seminára sa prítomní presunuli na miestne futbalové ihrisko, kde súťažili žiaci základných škôl zo Suchej nad Parnou, Lehníc, Špačiniec, Maduníc, Veľkých Kostolian, Radošoviec a Jablonice. Organizátori pripravili pre nich vedomostné kvízy z oblasti biológie, ekológie a ochrany prírody. Mali napríklad určiť, o aký strom ide na základe listov a plodov, poznať živočíchov cez siluety zvierat alebo ich stopy, súťažili v určovaní vzťahu medzi živočíchmi, v znalostiach o poľnom a lesnom ekosystéme, ale aj vo vedomostiach o výžive a stavbe tiel vtákov a pod. Dopĺňali a vysvetľovali odborné termíny, ako je biocentrum, ozónová diera, regulovaný vodný tok a pod.

Súťaže predstavujú jeden z prostriedkov rozvoja znalostí žiakov o prírode a životnom prostredí

a pomáhajú prispieť k formovaniu ich environmentálneho vedomia. Päťčlenné družstvá súťažili o pripravené ceny a diplomy, ktoré im odovzdali v závere podujatia pozvaní hostia. Pre víťaznú školu bol pripravený aj pohár predsedu Trnavského samosprávneho kraja. Vyhlásili tiež výsledky súťaže Moja dedina a víťazom odovzdali hodnotné ceny. Podujatie vyvrcholilo priateľským futbalovým zápasom medzi ekológmi SAV a miestnymi suchovskými futbalistami. Všetci prítomní sa skvelo zabávali a pri chutnom guláši a veselej hudbe živo debatovali do večerných hodín.

Nazdávame sa, že tohoročný Deň Zeme v Suchej nad Parnou sa skutočne vydaril. Opäť sa potvrdi-

lo, že výchovu a vzdelávanie k ochrane a tvorbe životného prostredia možno robiť aj zábavnou a hravou formou. Podobné podujatia prispievajú predovšetkým k vzájomnej komunikácii, k pozitívnemu prístupu ľudí k svojmu životnému prostrediu a prezentujú aktuálne témy, ktoré môžu pomôcť k záchrane našej planéty. Tešíme sa na stretnutie o rok, možno aj vo vašej obci.

RNDr. Milena Moyzeová, PhD.
milena.moyzeova@savba.sk

Mgr. Tatiana Takáčová
tatiana.takacova@savba.sk
Ústav krajinnej ekológie SAV, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava

Významné podujatie ÚKE SAV

V priestoroch Malého kongresového centra Vedy, vydavateľstva SAV na Štefánikovej ul. 3 v Bratislave sa 19. júna 2008 konalo významné podujatie – prezentácia publikácie *Flóra a fauna viatych pieskov Slovenska* autorky RNDr. Evy Kalivodovej, CSc. a kol. – spojené so seminárom *Viate piesky Slovenska*.

Tento počín bol záslužný i v tom, že išlo o prvé podujatie tohto typu v SAV. Na začiatku sa uskutočnilo pokrstenie knihy, ako inak, ak nie pieskom zo skúmanej oblasti, pri ktorom prof. Milan Ružička poprial tomuto dielu dobrú cestu k čitateľom.

Monografia, ktorá vyšla vo vydavateľstve Veda Slovenskej akadémie vied v Bratislave v tomto roku, nevznikala ľahko. Ako v úvode zdôraznila doc. Viera Feráková, jedna z recenzentiek, ide o dielo, ktoré je jedinečné a podáva súhrn doteraj-

Novú knihu Dr. E. Kalivodovej (prvá zľava) a kol. posýpa pieskom prof. M. Ružička (v strede), prizerá sa recenzentka doc. V. Feráková (vpravo), asistuje šéfredaktor vydavateľstva VEDA, SAV, E. Borčín

Časť autorského kolektívu, zľava J. Svatoň, P. Gajdoš, O. Ďugová, E. Kalivodová, E. Borčín, M. Ružička, V. Feráková (recenzentka), A. Krištín, Z. Bedrna, H. Kalivoda, A. Kürty, E. Bulánková a M. Zaliberová

ších výsledkov i údajov botanikov a zoológov, ktorí tejto časti prírody venovali pozornosť už pred niekoľkými desaťročiami. Výsledky ich výskumov dopĺňajú údaje členov autorského kolektívu, získané v rámci rôznych výskumných projektov. Pieskové duny, ktoré osídľujú špeciálne rastlinné a živočíšne spoločenstvá, patria k najohrozenejším nielen na Slovensku, ale v celej Európe. Preto sa aj u nás zachovali len malé plochy týchto habitatov. Niektoré lokality boli človekom takmer zničené, a to v dôsledku rozvoja poľnohospodárstva i ťažby piesku, zalesňovania, zastavania i likvidáciou neúžitkovej pôdy.

Skúmali sa najmä maloplošné chránené územia Podunajskej nížiny i piesky Záhorkej a Východoslovenskej nížiny. Publikácia sa venuje najmä prioritným biotopom európskeho významu.

Na Slovensku sú najväčšie zachované lokality eolických pieskov na Záhorkej nížine. Väčšina z nich je situovaná na území vojens-

ského obvodu Záhorie, ktoré sa doteraz podrobne neskúmalo. Na Podunajskej nížine zostali dnes už len fragmenty viatych pieskov, ktoré sa nachádzajú v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine. Podobne je to aj na Východoslovenskej nížine.

Na výskyt a zloženie živočíšnych spoločenstiev má zásadný

Flóra a fauna viatych pieskov Slovenska

E. Kalivodová a kol.: **Flóra a fauna viatych pieskov Slovenska**. Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 2008, 255 s., ISBN 978-80-224-0968

Eva Kalivodová z Ústavu krajinej ekológie SAV s kolektívom ďalších 22

vplyv štruktúra vegetačného krytu. Jeho narušenie vedie k drastickému zníženiu počtu živočíchov. Ich záchrana spočíva jedine v komplexnej ochrane biotopov, kde sa tieto živočichy vyskytujú. Preto treba zamedziť nelegálnej ťažbe piesku, znížiť intenzitu pastvy dobytká a oviec i sukcesné zalesňovanie.

Tieto úvahy odzneli aj na seminári, na ktorom vystúpili spoluautori publikácie a o. i. oboznámili prítomných s historickým vývojom pieskov na Slovensku (Zoltán Bedrna), so stavom výskumu flóry a fauny viatych pieskov v okolitých štátoch (Eva Kalivodová), stavom psamofytov na Slovensku (Mária Zaliberová), pieskomilnými pavúkmi (Peter Gajdoš), stavom poznania vážok na Slovensku (Stanislav David), stavom poznania rovnokrídlovcov na Slovensku (Anton Krištín) i motýľov Borskej nížiny (Henrik Kalivoda).

Ako v úvode zdôraznila autorka publikácie, problematika viatych pieskov je veľmi zložitá, a preto by sa mohla stať výzvou pre mladých botanikov a zoológov pokračovať v tejto zásluhnej a veľmi užitočnej práci.

PhDr. Eva Flonteková, redakcia Životné prostredie, ÚKE SAV, P. O. Box 254, Štefánikova 3, 814 99 Bratislava, eva.flontekova@savba.sk

autorov (Zoltán Bedrna, Eva Bulánková, Stanislav David, Olívia Ďugová, Peter Fedor, Peter Fenda, Peter Gajdoš, †Vladimír Gavlas, Henrik Kalivoda, Jozef Kollár, Anton Krištín, Ferdinand Kubiček, Jozef Lukáš, Alexander Kürty, †Dezider Magic, Tomáš Olšovský, Gabriel Pastorális, Jaroslav Svatoň, Alžbeta Szaboová, Jozef Steffek, †Olga Štepanovičová, Mária Zaliberová) z rôznych pracovísk, zostavila knihu, ktorá sa zaoberá biodiverzitou jedného z najohrozenejších biotopov v strednej Európe, piesčín. Ide hlavne o prioritné bi-